

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ

Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adayının kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan bir derstir. Öğrenciler, bu derste dönem sonunda toplanmak üzere birer uygulama dosyası hazırlayacaktır.

Öğretmenlik Uygulaması Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler:

- Çalışma Plânı (**Ek-5**),
- Ders Gözlem Formu (Öğretmen adayının kendisinin, gözlem yaptığı derslerde dolduracağı form) (**Ek-9**),
- Öğretmen adayının anlatacağı derslerle ilgili (ayrıntılı hazırlık ve dersin işlenişi) uygulama öğretmeni/uygulama öğretim elemanı tarafından doldurulacak olan değerlendirme formu (**Ek-6**),
- Öğretmen adayı kendisi ders vermiyorsa, ders veren bir başka aday ile ilgili tuttuğu ders gözlem formu (**Ek-9**),
- Ders Devam Çizelgesi (**Ek-7**),
- Ünitelendirilmiş yıllık plan, günlük plan ve ders planı (**Ek-10**),
- Zümre toplantısı karar örnekleri,
- Yoklama defteri, sınıf defteri, nöbet defteri, öğrenci geç kâğıdı, not defteri, kayıt defteri, A-B demirbaş ve yoğaltım defterleri gibi okulun işleyişini kayıt altına alan evrakın birer sayfa fotokopileri
- Özlük haklarıyla ilgili belge ve doküman örnekler (Göreve başlama yazısı, izin, sağlık raporu vb.),
- Öğretmen adayının verdiği derslerin günlük planları,
- Arasınav / Yılsonu Sınav Değerlendirme Çizelgesi (**Ek-8**),

Fakülte'deki iki saatlik teorik derslerin işlenişi;

- uygulama okulunda yapılanların öğretim elemanlarının gözetiminde tartışılması ve öğretmen adaylarının uygulama okulunda izlenmesi,
- Ders plânlarının gözden geçirilmesi ve imzalanması,
- Öğretim elemanlarının uygulama okulu öğretmenlerinden uygulama öğrencileri hakkında

aldıkları bilgilerin sınıf ortamında tartışılması şeklinde olmalıdır.

Amaç

Öğretmenlik uygulaması dersi tamamlandığında öğretmen adayları aşağıdaki nitelikleri kazanmış olmalıdır:

1. Uygulama okulunda değişik sınıflarda öğretmenlik yaparak öğretmenlik mesleğinin yeterliklerini geliştirebilme,
2. Kendi alanının ders programını anlayabilme, ders kitaplarını değerlendirebilmeli, ölçme ve değerlendirme yapabilme,
3. Öğretmenlik uygulaması sırasında kazanmış olduğu deneyimleri arkadaşları ve uygulama öğretim elemanı ile paylaşarak kendisini bu yönde geliştirebilme.

Kapsam

Teorik kısmı Fakültede, 6 saatlik uygulama kısmı uygulama okulunda olmak üzere toplam 8 saat 5 kredilik bir derstir.

Öğretmen adayından bir öğretmene verilen haftalık ders saatinin en az üç saatinde sınıflara girerek ders yapması, kalan üç saatinde ise okulda kalarak aşağıda belirtilen çalışmaları yapması ve bu çalışmaları hazırladığı dosyaya koyması istenir. Aday öğretmenin okulda yapması istenen çalışmalar şunlardır:

1. Özellikle o gün öğreteceği konu ile ilgili son hazırlıkları yapmak,
2. Tepegöz, fotokopi, çalışma yaprakları ve diğer görsel araçlar gibi ders araçlarını hazırlamak,
3. Verdiği dersle ilgili olarak uygulama öğretmeni ile görüşmek,

Kısaca aday öğretmen okulda gününü gözden geçirir, değerlendirir ve plânlamalar yapar.

Zamanı kalırsa uygulama öğretmenin vereceği diğer dersleri izler.

Aday öğretmenin okulda geçireceği bu zamanı nasıl kullanacağı kuşkusuz onun okuldaki uygulama programına bağlı olacaktır.

Uygulama öğretim elemanı öğretmen adayı ile teorik dersinde okullarda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirmeler yapar, bazen de okullara giderek öğretmen adayını izler ve öğretmenin gelişmesine katkı sağlayacak yapıcı önerilerde bulunur.

Bu süreçte, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni öğretmen adayına yardım ve destek sağlar ve öğretmen adayı ile yakın işbirliği yapar. Uygulama öğretmeni, öğretmen adayının dersini belli programa göre birçok kez baştan sona gözlemler.

Öğretmen adayı uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı ile yaptığı görüşmelerde üzerinde durulan noktaları, bunlarla ilgili önerileri dikkatle not alır, bu öneriler üzerinde düşünür ve çalışmalarını bunları dikkate alarak sürdürür.

İşleyiş

1. Eğitim Fakültelerinin öğretmenlik uygulaması dersi kapsamındaki öğretmen adayları, lisans ve tezsiz yüksek lisans öğretmen yetiştirme programlarında altı saat, sınıf içi öğretmenlik uygulaması yapmak üzere seçilmiş okullara gider. Ayrıca öğretmenlik uygulamasını değerlendirmek amacıyla öğretim elemanı ile sık sık görüşmeler yapar.
2. Fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörünce belirlenen öğretmen adaylarının sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanları ve seçilmiş uygulama okullarının adlarını liste halinde milli eğitim müdürlüklerine bildirir.
3. Milli eğitim müdürlükleri de onayladıkları listeleri, ilgili uygulama okullarına ve fakülte uygulama koordinatörüne gönderir.
4. Fakülte uygulama koordinatörü, milli eğitim müdürlüklerince onaylanan öğretmen adaylarının sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının adlarını seçilmiş uygulama okullarına yazılı olarak bildirir.
5. Fakülte ya da bölüm uygulama koordinatörü, seçilen ve milli eğitim müdürlüğünce onaylanan okullara giderek okul koordinatörü ile birlikte uygulama öğretmenlerini belirler.
6. Uygulama okulu koordinatörü, fakülte uygulama koordinatörünün gönderdiği öğretmen adaylarının ve uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının listesini ilgili alan uygulama öğretmenlerine dağıtır ve onlarla birlikte öğretmenlik uygulaması programını ve takvimini hazırlar. Uygulama sürecinde öğretmen adaylarının izleyecekleri okul içi etkinlikleri uygulama öğretmeni ile birlikte düzenler.
7. Uygulama öğretmeni, öğretmen adayları ve uygulama öğretim elemanları ile birlikte uygulama sürecinde izleyecekleri etkinliklerin, gözlemlerin ve değerlendirmelerin haftalara göre dağılımını gösteren bir uygulama çizelgesi hazırlar.
8. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı izlediği derslerle ilgili gözlemlerini dersten sonra öğretmen adayı ile gözden geçirir, yapıcı bir eleştiri ile tartışarak öğretmen adayına zayıf yönlerini anlaması ve kendisini geliştirmesi için dönüt verir.
9. Öğretmen adayı uygulama çizelgesinde belirtilen tüm etkinlikleri yerine getirir. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanından aldığı dönütler doğrultusunda kendini geliştirir.
10. Etkinliklerin gerçekleştirilmesinde öğretmen adayı bir başka öğretmen adayı ile

yardımlaşabilir ve birlikte çalışabilir. Bu durumda sorumlulukların da eşit olarak paylaşılması gerekir.

11. Uygulama öğretim elemanı, öğretmen adayı ile birlikte her hafta okulda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri gözden geçirir. Böylece öğretmen adayının uygulamalarda saptadığı ya da karşılaştığı sorunlar üzerinde daha kapsamlı tartışmalar yapılır.

12. Uygulamalar sonunda öğretmen adayı devam çizelgesi, öğretmen adayı için gözlem formu, ders plânı örneği **eklerde** verilmiştir.

Uygulama Deneyimlerinin Kaydedilmesi ve Dosyalanması

Öğretmenlik uygulaması ile ilgili dosya tutulması çok önemlidir. Bu dosya, içindeki yaprakların kolayca ekleme ve çıkarma yapılmasına uygun olmalıdır.

1. Dosyanın başına tüm dönem içinde yapılacak etkinliklerin zaman çizelgesi ve öğretmen adayının çalıştığı sınıfların bir listesi konmalıdır.
2. Öğretmen adayı öğrettiği derslerin plânlarını ve o derslerle ilgili notlarını ayrı bölümler halinde sırayla dosyaya yerleştirmelidir.
3. Öğretmen adayı her dersinden sonra kendi dersini değerlendirerek yazmalıdır.
4. Derslerde çözülen problemler, verilen örnekler, sorular uygulanan öğrenci çalışma yaprakları, yapılan sınavlar ve değerlendirmeleri dosyada bulunmalıdır.
5. Dosyada ayrıca uygulama okulunun yönetim ve akademik yapısı ile ilgili bilgiler, uygulama öğretmenlerinin listesi, okulda uyulması gereken kurallar, yönerge ve yönetmelikler yer almaktadır.
6. Öğretmen adayı öğretmenlik uygulaması ve teorik (seminer) dersi boyunca mesleki açıdan kazandığı deneyimleri yazarak bu dosyanın ayrı bölümünde tutmalıdır.

Öğretmen adayının birlikte çalıştığı uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı adayın dosyasını dönem içinde belli zamanlarda incelemek isteyebilir. Öğretmen adayı uygulama okulunda bulunduğu zamanlarda dosyasını yanında bulundurmalı ve sürekli güncelleştirmeli. O güne kadar yapılan her dersle ilgili etkinlikler, değerlendirmeler ve ders notları tamamlanmış olarak dosyada bulundurulmalıdır.

Değerlendirme

Fakültenin belirlediği esaslara göre, uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni, öğretmen adayının başarısını ortaklaşa değerlendirir. Öğretmenlik uygulaması değerlendirme formu (Ek-8) öğretmen adayının öğretmenlik becerilerindeki gelişmelerini özetlemeye elverişli bir yapıdadır. Bu nedenle gözlem sırasında doldurulan formların bir kopyası öğretmen adayına verildiğinden, öğretmen adayı gelecekteki çalışmalarını bu formda belirtilen görüşlerden yararlanarak zayıf yönlerini öğretmenlik uygulaması bitmeden önce düzeltebilir ve öğretmenliğe daha nitelikli olarak başlama olanağı bulabilir.

1. Öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayının düzenlediği Dosya, adayın öğretmenlik uygulaması ve seminer dersinde gösterdiği gelişmelerin ve yaptığı etkinliklerin değerlendirilmesinde en önemli ölçüttür.
2. Gözlem yapan uygulama öğretmeni yada uygulama öğretim elemanı doldurduğu Ders Gözlem Formunu öğretmen adayına dersin bitiminde gösterir, öğretmen adayının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen, sözlü ya da yazılı yapıcı dönütler verir.
3. Öğretmen adayının, öğretmenlik uygulamasında gösterdiği gelişmeler ve eriştiği öğretmen düzeyi ders gözlem formları esas alınarak izlenir. Bu ders gözlem formlarına dayalı olarak öğretmen adayının uygulama başarı notu Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu doldurularak belirlenir. Bu form, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından doldurulur, ancak öğretmen adayının başarı notu uygulama öğretim elemanınca verilir.

EK-5:

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ ÇALIŞMA PLÂNI

HAFTA	SEMİNER	ETKİNLİKLER	SON TESLİM TARİHİ
1. Hafta	Genel bilgiler	Dönem Planı	
2. Hafta	Genel bilgiler	Uygulamaya Hazırlık	
3. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla gözleme	
4. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma I 1. Günlük plan yapma	
5. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla gözleme	
6. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma II 1. Günlük plan yapma	
7. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla gözleme	
8. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma III 1. Günlük plan yapma	
9. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla	

	Ödevin açıklanması	gözleme	
10. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma IV 1. Günlük plan yapma	
11. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla gözleme	
12. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma V 1. Günlük plan yapma	
13. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi	Öğretmenin dersi nasıl işlediğini gözlem formuyla gözleme	
14. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Yarıyıl sonu değerlendirmesi	Gözlem Yapılan sınıfta Uygulama Yapma VI 1. Günlük plan yapma	

EK-6:

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERS GÖZLEM FORMU

Adı Soyadı:

Programı ve Öğretim Türü:

Numarası:

Gözlenen Sınıf ve Öğrenci Sayısı:

Uygulama Okulu:

Gözlenen Ders ve Konu:

Gözlemci:

Gözlem Tarihi:

No	KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ	Toplam Puan	Verilen Puan
1	KONU ALANI BİLGİSİ Temel kavramları bilme, konuyla ilişkilendirme, konuyla ilgili şekil ve grafikleri kullanma, konuyu diğer alanlarla ilişkilendirme.	8	
2	ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ Özel öğretim yöntemlerini bilme, eğitim teknolojisinden yararlanma, öğrenci sorularına cevaplar verme, öğrenme ortamının güvenliğini sağlama.	10	
3	PLANLAMA Ders planını hazırlama, amaçları ve hedefleri belirtme, uygun yöntem ve teknik seçimi, uygun materyal seçme, uygun değerlendirme belirleme.	13	
4	ÖĞRETİM SÜRECİ Yöntem ve teknikleri, zamanı verimli kullanma, bireysel farklılıkları dikkate alma, öğrenci katılımını sağlama, materyal kullanma, dönüt verme ve değerlendirme.	18	
5	SINIF YÖNETİMİ Derse uygun giriş yapma, dikkat çekme, demokratik ortam sağlama, güdüleme, pekiştirme kullanma, konuyu toparlama, ders sonrası etkinlikler belirleme, öğrencilerin sınıfı düzenli boşaltmalarını sağlama	20	

6	İLETİŞİM Öğrencilerle etkili iletişim kurma, anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verme, konuya uygun sorular sorma, ses tonunu etkili kullanma, öğrencileri ilgiyle dinleme, beden dilini etkili kullanma.	15	
7	DEĞERLENDİRME ve KAYIT TUTMA Uygun değerlendirme materyali hazırlama, öğrenciler dönüt verme, öğrencilerin ürünlerini notlandırma, değerlendirme kayıtlarını tutma.	8	
8	DİĞER MESLEKİ YETERLİLİKLER Meslekle ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkında olma, mesleki önerilere açık olma, okul etkinliklerine katılma, davranışlarıyla örnek olma.	8	
	ÖĞRETMEN ADAYININ TOPLAM PUANI ve NOTU	100	
<p>(Bu formu doldurduktan sonra, öğretmen adayının nitelikli yetişmesi ve beklentilerinin sınanması amacıyla, sonuçları adayla paylaşınız.)</p> <p>Aday hakkında eklemek istediğiniz görüşler varsa belirtiniz (Formun arkasını da Kullanabilirsiniz):</p>			

EK-7:

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
201... - 201... ÖĞRETİM YILIYARIYILI ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI
DERSİ DEVAM ÇİZELGESİ

TARİH:.....

Ders Saati	Gözlenen Sınıf	İşlenen Konu	Ders Kitabı	Öğretmenin Adı Soyadı	Öğretmenin İmzası
1. Ders					
2. Ders					
3. Ders					
4. Ders					
5. Ders					
6. Ders					

Okul Müdürü
Adı Soyadı/İmzası Mühür

EK-8:

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

201... - 201... ÖĞRETİM YILIYARIYIL ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI
DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRETMEN ADAYININ						
ADI SOYADI:						
NUMARASI:						
PROGRAMI ve						
ÖĞRETİM TÜRÜ:						
UYGULAMA OKULU:						
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI:						
	ARA			YARIYIL SONU		
	DEĞERLENDİRME			DEĞERLENDİRMESİ		
	U.Ö	U.O.M	U.Ö.E	U.Ö	U.O.M	U.Ö.E
1. Öğretmen adayının derslere devamı ve ilgisi (20 PUAN)						
2. Öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygun tutum ve davranışları (20 PUAN)						
3. Öğretmen adayının fakülte ve uygulama okulundaki görevliler ve öğrencilerle olan iletişimi (20 PUAN)						
4. Öğretmen adayının derse hazırlık notları ve ders plânları (40 PUAN)						
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI TOPLAMI						
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI						
AÇIKLAMALAR:						

Uygulama Öğretmeni

Adı Soyadı

İmza

Uygulama Okul Müdürü

Adı Soyadı

İmza ve Mühür

Uygulama Öğretim Elemanı

Adı Soyadı

İmza

U.Ö.E : Uygulama Öğretim Elemanı

U.Ö : Uygulama Öğretmeni

U.O.M : Uygulama Okul Müdürü

EK-9:

Ders gözlem formu (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar)

Öğretmen adayı:

Sınıf: Tarih:

Ders:

Öğretmen (ler):

Öğrenci sayısı:

Dersi planlama: Öğretmen, dersini planlamak veya ona hazırlanmak için dersten önce neler yapmıştır?

Başlangıç: Dersi nasıl başlatmıştır?

Dersin amaçları: Size göre öğretmen bu derste, öğrencilerin neleri öğrenmesini sağlamaya çalışmaktadır?

Öğretme-öğrenme yaklaşımı: Öğretmen dersini nasıl organize etmekte ve dersi nasıl geliştirmektedir?

Öğretim yöntemleri: Derste öğrencilerin katıldıkları birbirinden farklı etkinlik tipleri nelerdir? Öğretmen, dersin her aşamasını nasıl bir düzenleme ile gerçekleştirmektedir?

İletişim: Öğretmenin sınıftaki ses tonuna dikkat ediniz; öğretmen yönerge veya açıklamaları sunarken ve soru sorarken ses tonundan nasıl yararlanmaktadır? Öğretmen, sınıftan kendisine ulaşan dönütleri nasıl kullanmaktadır?

Etkinlikler arasındaki geçişler: Öğretmen, derste bir etkinlikten diğerine geçişi nasıl sağlamaktadır?

Öğrencilerin yönetimi: Öğretmen, öğrencilerin davranışlarını nasıl yönetmektedir? Sınıfı nasıl güdülemektedir? Bireysel çalışmalar veya grup çalışmalarından nasıl yararlanmaktadır?

Övgü ve yaptırımları nasıl kullanmaktadır? Öğretmen, potansiyel rahatsızlık kaynaklarıyla ilgili olarak ne yapmaktadır? Ses tonunu değiştirme, öğrenciye bakma, onun etrafında dolaşma, jest ve mimiklerle iletişimde bulunma gibi araçlardan nasıl yararlanmaktadır?

Dersi bitirme: Öğretmen dersi nasıl bitirmektedir? Dersi toplama, derste öğrenilenleri özetleme yapıyor mu? Derste olup bitenleri gözden geçiriyor, ileriye yönelik olarak bir şeylerden söz ediyor mu? Dersi bitirmesi ve sınıfı boşaltması ne kadar zaman alıyor?

Öğrenci çalışmalarını değerlendirme: Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarını ve dersteki ilerlemelerini değerlendirmek için ne yapıyor?

Yukarıda belirtilmeyen başka düşünceler (varsa)

EK-10:

DERS PLÂNI

Dersin Adı		Tarih/...../.....
Sınıfı			
Ünitenin Adı			
Konu			
Önerilen Süre Dakika		

Kazanımlar		
Ünite Kavramları ve Sembolleri		
Öğrenme-Öğretme Yöntem ve Teknikleri		
Kullanılan Eğitim Teknolojileri Araç ve Gereçler		
Öğrenme- Öğretme Etkinlikleri	Sözel-Dilsel	
	Doğacı	
	Sosyal	
	Mantıksal- Matematiksel	
	İşsel	
	Görsel	
	Müziksel-Ritmik	
	Bedensel- Kinestetik	

Özet	
------	--

Ölçme ve Değerlendirme	Bireysel etkinlikler	
	Grup etkinlikleri	
	Öğrenme hızı düşük ve yüksek öğrenciler için etkinlikler	
Dersin diğer derslerle ilişkisi		

Planın uygulanmasına ilişkin açıklamalar	
---	--

Aday Öğretmen

Adı Soyadı

İmza

Uygulama Öğretmeni

Adı Soyadı

İmza

Uygulama Okul Müdürü

Adı Soyadı

İmza ve Mühür